

raturaz ezer ez jakin eta, kortesiaz, zerbait badakien itxura egin nahi zuen Errege gizajoari erbi lekuan gatu beltza sartuz?

«Erna adi, napar, euskaldun, ern / gaurko lozorro orretati», jarraitzen du Orixek, nafarrei Erregearen kontra altxatzera deituz bezala. Eta oraindik harriturik eta ezin sinesturik jarraitzen dugu, Erregeari Gernikan entzun dioguna egiaz Orixe zela, Orixe horixe, eta *Euskaldunak* poema horixe. Hori da inori putada egiten hasi eta benetakoa egitea. Leku onean geratu da oraingoan euskal kortesia, zita horren responsableak euskaldunak izan badira behintzat. Eta leku onean utzi dugu Juan Carlos I. Erregea. Terrorismoaren probintziotan ibili da berriz ere tartean zaldun apokaliptikoren bat, ez dakigu ignorantzia ala maliziaz enkaputatuta. ■ *Gabriel Noss.*

Eusko Jaurlaritzaren eta euskal aldizkariak

Ofizialki ez, baina *Deia* (urtarrilak 8) egunkariaren bidez jakin dugu Eusko Jaurlaritzak euskal prentsari eman dion laguntzaren berri zehatz: hiru milioi, 14 aldizkari haintzat hartuta.

Hona zein ordenatan jaso duten diru-laguntza hori aldizkariok:

ALDIZKARIA	JASOTAKO DIRUA (Pta.tan)	
	Zenb. abs.	%
Argia	723.242	24,1
Ipurbeltz	585.365	19,5
Saski-Naski	403.204	13,4
Kili-Kili	357.723	11,9
Oh! Euzkadi	285.094	9,5
Euskera	135.759	4,5
Anaitasuna	94.989	3,2
Goiz-Argi	94.083	3,1
Karmel	81.455	2,7
Elhuyar	70.594	2,4
JAKIN	59.467	1,9
Ikastola	56.910	1,9
Jaunaren Deia	23.893	0,8
Zer	23.219	0,7

Hona hemen datuak. Datu hotz-hotzak. Baina zein beroak!

Ez nago, une honetan, iruzkinetan luzatzeko. Bizpahiru egin gabe ezin geratu, ordea.

Bat. Hamalau aldizkaritatik bostek bakarrik diru-banaketa honen ia % 80 eraman du (% 78,4 hain zuzen), bost horietatik bi bereziak eta euskaraz gisa horretako (ia) bakarrak izanik, haurrei zuzenduak alegia. Irakurle larriarentzat pentsatutako beste aldizkari guztien artean, laguntza eta sari haundienen merezigarri, aldearekin gainera, hiru hauetxek ikusi ditu Eusko Jaurlaritzak: *Argia*, *Saski-Naski* eta *Oh! Euzkadi*, begira taulan. Hau da, informazioko euskal astekari bakarra eta, gero, *Saski-Naski* sarituena, *Oh! Euzkadi* bigarren sarituena.

Bi. Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailaren dirua hartzeko orduan, JAKIN, hamalau aldizkariren artean, hamaikagarren (11) lekuan agertzen da, atzetik dituen denak *Ikastola*, *Jaunen Deia* eta *Zer* aldizkariak direla.

Hiru. «Kriterio mekaniko hutsak» erabili omen dira diru-banaketan. Erizpide mekanikoak? Aplikazioa da mekanikoa, ez kriterioak!. ■ *Joan Alzibar*.

Urteburu kulturalak

Espainian prestakizunak hasiak dituzte Juan Ramón Jiménezen eta Picassoren jaiotzako ehunurteburuak ohorez ospatzeko. Euskal Herriak, apalkiago, Juan Jose Mogel, Artxu eta Iparra-girre gogoratuko ditu.

Urteburu kultural asko tokatzen zaigu aurten. Mereziko du gogoangarrienak aipatzea, urte hasieran, beti sorpresaz harra-patzen gaituzte eta bestela.

J. R. Jimenez bezala, aurten 100 urte jaio zen Stefan Zweig Viennan. Eta Picasso bezala, duela 100 urte jaio zen Fernand Leger pintorea ere. Aurten ospatzen da Tilman Riemenschneider irudigilearen heriotzako 450. ehunurteburua. Musikoak: duela 100 urte jaio zen Bela Bartok eta duela 300 Telemann, mar-txokoak biak. Jaiotzak eta heriotzak nahasian, ospatzeko dena on da eta. Duela 125 urte hil ziren Schumann eta H. Heine eta duela 125 urte jaio S. Freud eta B. Shaw. Aurten ospatzen dugu Dostojewskiren heriotzako lehen ehunurteburua ere.

Freuden oroiz sinposio bat antolatu du udazkenerako Vien-nako Unibertsitateak, hemengo prentsan ere izango duela oihartzuntxoren bat, espero nahi bait genuke. Dena dela, kongresu bat jadanik eskainia zaio, urte berriaren hasieran, duela 150 urte hildako Hegel filosofoari, hemengo prentsan oihartzunik batere izan gabe. Eta horrek ere ezin esan gehiegi harritzen gaituenik. Ibsen aurten 75 urte hil zela eta, mundu guztian zehar tea-troetan berriro *Nora* erakusten da. Suerte piska batekin, bakan-